COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.5.2012
COM(2012) 326 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă pe 2012 al Slovaciei

şi care include avizul Consiliului privind Programul de stabilitate al Slovaciei pentru perioada 2012-2015

{SWD(2012) 326 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă pe 2012 al Slovaciei

și care include avizul Consiliului privind Programul de stabilitate al Slovaciei pentru perioada 2012-2015

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice[1], în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene[2],

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European[3],

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

după consultarea Comitetului economic și financiar,

întrucât:

(1) La 26 martie 2010, Consiliul European a aprobat propunerea Comisiei Europene de a lansa o nouă strategie pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, Strategia Europa 2020, bazată pe coordonarea sporită a politicilor economice, care se va concentra pe domeniile-cheie în care sunt necesare acțiuni în vederea stimulării potențialului de creștere durabilă și de competitivitate al Europei.

(2) La 13 iulie 2010, Consiliul a adoptat o recomandare privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii (2010-2014) și, la 21 octombrie 2010, Consiliul a adoptat o decizie privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre[4], care formează împreună „orientările

---

1 JO L 209, 2.8.1997, p. 1.
2 COM(2012)325 final.
3 P7_TA(2012)0048 și P7_TA(2012)0047.
4 Decizia 2012/238/UE a Consiliului din 26 aprilie 2012.

integrate”. Statele membre au fost invitate să țină seama de orientările integrate în cadrul politicilor economice și de ocupare a forței de muncă aplicate la nivel național.

(3) La 12 iulie 2011, Consiliul a adoptat o recomandare privind Programul național de reformă pe 2011 al Slovaciei și a emis avizul cu privire la Programul actualizat de stabilitate al Slovaciei pentru perioada 2011-2014.

(4) La 23 noiembrie 2011, Comisia a adoptat cea de a doua analiză anuală a creșterii, marcând începutul celui de al doilea semestru european de coordonare *ex ante* și integrată a politicilor, care se înscrie în cadrul Strategiei Europa 2020. La 14 februarie 2012, Comisia a adoptat, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă[5], în care a identificat Slovacia ca unul dintre statele membre pentru care urma să fie efectuată o analiză aprofundată.

(5) La 2 martie 2012, Consiliul European a aprobat prioritățile pentru asigurarea stabilității financiare, a consolidării fiscale și a acțiunilor de promovare a creșterii economice. Acesta a evidențiat că este necesar să se continue consolidarea fiscală diferențiată favorabilă creșterii, să se restabilească condițiile normale de creditare a economiei, să se promoveze creșterea și competitivitatea, să se abordeze șomajul și consecințele sociale ale crizei și să se modernizeze administrația publică.

(6) La 2 martie 2012, Consiliul European a invitat, de asemenea, statele membre care participă la Pactul euro plus să își prezinte angajamentele în timp util pentru ca acestea să fie incluse în programele lor de stabilitate sau de convergență și în programele lor naționale de reformă.

(7) La 30 aprilie 2012, Slovacia și-a prezentat programul de stabilitate, care vizează perioada 2012-2015, și programul său național de reformă pe 2012. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

(8) Pe baza evaluării, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, a programului de stabilitate pe 2012, Consiliul consideră că scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare este plauzibil. Acest scenariu este, în linii mari, conform cu previziunile din primăvara anului 2012 ale Comisiei, deși acestea implică o creștere oarecum mai mare a PIB-ului real în 2012. Obiectivul declarat al strategiei bugetare, astfel cum este prevăzut în program, este de a asigura sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice. Etapele intermediare definite în vederea atingerii acestui obiectiv constau în punerea riguroasă în aplicare a bugetului pe 2012 și reducerea deficitului global la mai puțin de 3% din PIB în 2013, termen-limită stabilit de Consiliu pentru corectarea deficitului excesiv. Cu toate acestea, este posibil ca realizarea obiectivului privind deficitul global în 2013 să nu se ridice la nivelul preconizărilor. Programul a modificat obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM), înlocuind bugetul aproape de echilibru cu un deficit structural de 0,5 % din PIB, care nu se prevede a fi atins în decursul perioadei de programare. Noul OTM reflectă în mod corespunzător cerințele Pactului de stabilitate și de creștere. Pe baza soldului

[5] COM(2012)68 final.

bugetar structural (recalculat)[6], efortul bugetar anual mediu în perioada 2010-2013 se ridică la 1,3 % din PIB, cu mult peste valoarea cerută, conform recomandării Consiliului, efortul bugetar rezidual fiind oarecum transferat către 2013. Obiectivul pentru 2013 este supus riscurilor, având în vedere că este posibil ca măsurile propuse privind veniturile să nu se ridice la nivelul obiectivului stabilit; punerea în aplicare simultană a tuturor măsurilor la scară mică poate fi dificil de realizat, iar Slovacia a întreprins deja în trecut revizuiri *ex post* semnificative, în sens ascendent, ale țintelor de deficit. În plus, o reducere generală suplimentară a cheltuielilor se poate dovedi a fi nesustenabilă pe termen mediu. În 2014 și 2015, efortul bugetar mediu se ridică la 0,3 % din PIB în fiecare an, valoare mai mică decât ajustarea necesară de 0,5 % din PIB pentru țările care nu au îndeplinit încă OTM. Cu toate acestea, conform programului, rata de creștere a cheltuielilor publice, luând în considerare măsurile discreționare în privința veniturilor, este în conformitate cu criteriul de referință privind cheltuielile din Pactul de stabilitate și de creștere în ultimii ani ai programului. Datoria publică ar urma să rămână cu mult sub 60 % din PIB. Deși Slovacia a adoptat legislația privind crearea Consiliului fiscal, până în prezent acesta nu a fost instituit, iar legislația privind plafoanele de cheltuieli nu a fost încă adoptată.

(9) Având în vedere diminuarea posibilităților de consolidare suplimentară bazată pe cheltuieli și nevoia de a sprijini continuarea convergenței, prin intermediul cheltuielilor întreprinse în domenii-cheie, cum ar fi educația, inovarea și infrastructura de transport, se pot adopta măsuri vizând lărgirea bazei de impozitare, reducerea evaziunii fiscale și îmbunătățirea respectării obligațiilor fiscale, fără a aduce prejudicii perspectivelor pe termen scurt de creștere economică. Găsirea de soluții pentru diferența foarte mare, una dintre cele mai ridicate din UE, dintre veniturile reale și veniturile teoretice din TVA, ar putea genera venituri suplimentare semnificative. De asemenea, există posibilitatea de a spori veniturile provenite din acele impozite care sunt cel mai puțin dăunătoare pentru creșterea economică, inclusiv impozitele funciare și taxele de mediu. Impozitarea efectivă a veniturilor salariale variază în funcție de diferitele tipuri de încadrare în muncă. Acest context încurajează trecerea la forme mai flexibile de încadrare în muncă, cu efecte negative atât pe termen scurt, cât și pe termen lung asupra conturilor publice.

(10) Slovacia a soluționat doar parțial sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, deoarece nu a pus în aplicare modificările preconizate în ceea ce privește pilonul de tip redistributiv al sistemului său de pensii. Au fost luate măsuri pentru a spori viabilitatea pilonului de pensii finanțate integral. Cu toate acestea, un cadru juridic instabil, care în trecut a făcut în mod frecvent obiectul unor modificări semnificative, a generat costuri de adaptare considerabile și a introdus incertitudine în ceea ce privește pilonul de pensii finanțate integral.

(11) Nu a fost luată nicio măsură importantă în vederea soluționării problemei șomajului din Slovacia. Este în continuare necesar să fie sporită eficiența politicilor active în domeniul pieței forței de muncă și să fie îmbunătățită capacitatea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă. Este, de asemenea, necesar să se ia măsuri pentru a spori participarea pe piața muncii a lucrătorilor în vârstă și a femeilor, în special prin

[6] Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile cu caracter excepțional și cele temporare, recalculat de către serviciile Comisiei pe baza informațiilor din program, folosind metodologia stabilită de comun acord.

furnizarea de servicii de îngrijire a copiilor. Sarcina fiscală, inclusiv toate plățile obligatorii, rămâne relativ ridicată pentru lucrătorii cu venituri reduse, iar o parte dintre persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă primesc puține stimulente pentru a trece de la asistență socială la un loc de muncă slab remunerat.

(12) Doar un număr limitat de măsuri au fost adoptate pentru a îmbunătăți calitatea insuficientă a sistemului de învățământ și de formare. În vederea găsirii de soluții pentru nivelul ridicat al șomajului în rândul tinerilor din Slovacia, este necesară adoptarea și punerea imediată în aplicare a Planului de acțiune pentru tineret, în conformitate cu concluziile echipei comune de acțiune Slovacia – Comisia europeană privind șomajul în rândul tinerilor, care prevede o reformă a educației și formării profesionale, precum și a învățământului superior. A fost adoptată o strategie actualizată privind învățarea pe tot parcursul vieții. Cu toate acestea, nu au fost introduse stimulente precise pentru a se asigura un grad mai ridicat de participare.

(13) Comunitățile marginalizate, inclusiv romii, sunt în mare măsură excluse de pe piața muncii și din sistemul educațional tradițional, ceea ce reprezintă un important potențial de muncă insuficient utilizat în economia slovacă. Pentru a rezolva această problemă, Slovacia ar trebui să își intensifice eforturile vizând atât îmbunătățirea rezultatelor din domeniul educației în cazul grupurilor marginalizate, cât și consolidarea politicilor de reintegrare pentru adulți.

(14) Slovacia a sporit în mod semnificativ transparența normelor privind achizițiile publice și a sistemului judiciar, deși procedurile judiciare continuă să fie lungi și costisitoare. Cu toate acestea, calitatea generală și capacitatea instituțiilor publice rămâne precară. Administrația publică nu dispune de o abordare strategică, este afectată de schimbarea frecventă a personalului și de consolidarea insuficientă a capacităților, ceea ce împiedică elaborarea și punerea în aplicare a politicilor, precum și furnizarea serviciilor publice.

(15) Slovacia și-a asumat o serie de angajamente în cadrul Pactului euro plus. Aceste angajamente, precum și punerea în aplicare a angajamentelor prezentate în 2011, vizează stimularea ocupării forței de muncă, îmbunătățirea competitivității, consolidarea sustenabilității finanțelor publice și întărirea stabilității financiare. Comisia a evaluat punerea în aplicare a angajamentelor din cadrul Pactului euro plus. Rezultatele acestei evaluări au fost luate în considerare la elaborarea recomandărilor.

(16) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Slovaciei. și a evaluat programul de stabilitate și programul național de reformă. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică fiscală și socioeconomică sustenabilă în Slovacia, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanța economică globală a Uniunii Europene prin oferirea unei contribuții la nivelul UE la deciziile naționale viitoare. Recomandările sale emise în cadrul semestrului european sunt reflectate în recomandările (1)-(7) de mai jos.

(17) În lumina acestei evaluări, Consiliul a examinat programul de stabilitate al Slovaciei, iar avizul său[7] este reflectat îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ Slovaciei să ia măsuri în perioada 2012-2013 astfel încât:

1. Să adopte măsuri suplimentare în 2012 și să precizeze măsurile necesare în 2013, pentru a corecta deficitul excesiv în mod durabil și pentru a garanta efortul de ajustare structurală definit în recomandările Consiliului din cadrul procedurii aplicabile deficitelor excesive. Să pună în aplicare reduceri cu țintă precisă ale cheltuielilor, menținând în același timp cheltuielile care favorizează creșterea economică, precum și să își intensifice eforturile în vederea îmbunătățirii eficienței cheltuielilor publice. Ulterior, să asigure un efort corespunzător de ajustare structurală pentru a realiza progrese suficiente în direcția îndeplinirii obiectivului pe termen mediu, inclusiv a criteriului de referință privind cheltuielile. Să accelereze instituirea Consiliului fiscal și să adopte normele privind plafoanele de cheltuieli.

2. Să încurajeze respectarea obligațiilor fiscale, în special printr-o mai mare eficiență a colectării TVA; să reducă denaturările în materie de impozitare a veniturilor salariale între diferitele tipuri de încadrare în muncă, de exemplu prin limitarea deducerilor fiscale; să stabilească o legătură între impozitele pe bunurile imobiliare și valoarea de piață a proprietății; să recurgă, într-o mai mare măsură, la taxele de mediu.

3. Să continue adaptarea pilonului de pensii de tip redistributiv, în special prin modificarea mecanismului de indexare, crearea unei legături directe între vârsta legală de pensionare și speranța de viață, precum și introducerea unui factor de viabilitate în formula de calculare a pensiilor, astfel încât schimbările demografice să fie luate în considerare. Să asigure stabilitatea și viabilitatea pilonului de pensii finanțate integral.

4. Să consolideze capacitatea administrativă a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă pentru a îmbunătăți identificarea obiectivelor politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, precum și elaborarea și evaluarea acestora, astfel încât să se asigure servicii mai personalizate de ocupare a forței de muncă în cazul tinerilor, șomerilor de lungă durată, lucrătorilor în vârstă și femeilor. Să asigure disponibilitatea infrastructurilor pentru îngrijirea copiilor. Să reducă sarcina fiscală pentru lucrătorii slab remunerați și să adapteze sistemul de asigurări sociale.

5. Să adopte și să pună în aplicare Planul de acțiune pentru tineret, în special în ceea ce privește calitatea și relevanța pe piața muncii a educației și formării profesionale, inclusiv prin introducerea unui sistem de ucenicie. Să amelioreze calitatea învățământului superior prin asigurarea calității și orientarea către rezultate.

6. Să ia măsuri în vederea îmbunătățirii accesului la școlarizare și la educație preșcolară, precum și a calității acestora, în cazul grupurilor vulnerabile, inclusiv al romilor. Să asigure reintegrarea pe piața muncii a adulților, prin instituirea de măsuri de activare și de servicii personalizate pentru ocuparea forței de muncă, prin educația destinată adulților și prin formare profesională de scurtă durată.

---

[7] În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.

7. Să consolideze calitatea serviciilor publice, inclusiv prin îmbunătățirea gestionării resurselor umane. Să reducă în continuare durata procedurilor judiciare și să consolideze rolul Biroului de achiziții publice ca organism independent.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele